

PHÂN TÍCH TÂM TRẠNG CỦA THÚY KIỀU TRONG ĐOẠN TRÍCH TRAO DUYÊN

Bản quyền tài liệu thuộc về VnDoc.

Nghiêm cấm mọi hành vi sao chép nhằm mục đích thương mại

Dàn ý

1. Mở bài

“Truyện Kiều” là một kiệt tác văn học của Đại thi hào Nguyễn Du để lại cho nền văn học Việt Nam. Một trong những đoạn trích nổi bật lột tả rõ nét nội tâm nhân vật Thúy Kiều chính là đoạn trích “Trao duyên.”

2. Thân bài

a. 12 câu thơ đầu

“Cậy em, em có chịu lời,

.....

Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây.”

“Cậy em” là câu mở đầu khi Kiều muốn nói chuyện với em dù Kiều là chị, thể hiện sự tôn trọng, tin tưởng đối với em.

Mối tình của Thúy Kiều và Kim Trọng hỡi Vân đã biết, Kiều yêu Trọng từ lần gặp đầu tiên, hai người đã có hẹn ước sẽ nên vợ thành chồng. Sóng gió ập tới gia đình Kiều, nàng không thể khoanh tay đứng nhìn cha và em trai bị vu oan mà chịu thiệt.

Trong lòng Kiều băn khoăn, trăn trở. Bên là chữ hiếu với cha mẹ, bên là mối tình sau nặng khắc cốt ghi tâm với chàng Kim, thật khó để nàng đôi đường vẹn đôi.

Sau bao suy tư, cuối cùng, Kiều quyết định trao lại mối duyên tình sâu nặng của mình cho Vân. Vân còn trẻ, lại xinh đẹp, rất xứng đôi vừa lứa với chàng Kim, nếu

Vân thay Kiều nhận mối duyên này Kiều sẽ yên lòng mà báo hiếu cho cha mẹ. Ở nơi xa xôi hay phải chịu bất cứ khó khăn gì, Kiều cũng cam lòng.

=> 12 câu thơ không chỉ diễn tả những giằng xé trong lòng Kiều mà còn thể hiện rõ nét rằng nàng là một người con hiếu thảo, một thiếu nữ trọng tình cảm, yêu thương sâu nặng. Tuy phải trao lại mối lương duyên của mình cho người em là Thúy Vân nhưng Kiều không hề kêu ca hay oán trách ai bất cứ điều gì.

b. 16 câu tiếp

“Chiếc thoa với bức tờ mây

.....

Kể làm sao xiết muôn vàn ái ân!”

Sau khi thưa chuyện với Thúy Vân, Kiều trao lại kỉ vật của mình với Kim Trọng cho em, nhắn nhủ em dù có nên vợ thành chồng thì hãy thương xót cho người chị bạc mệnh.

Kiều tưởng tượng đến lúc Vân và chàng Kim nên vợ nên chồng, đến cõi hư không mà nàng chỉ là một mảnh hồn oan vật vờ theo ngọn gió hiu hiu trên ngọn cỏ lá cây nhưng vẫn mang nặng lời thề, nàng đành ninh mình sẽ là một hồn oan trong cõi chết và dặn em tưới cho giọt nước làm phép tẩy oan.

c. 6 câu thơ cuối

“Trăm nghìn gửi lạy tình quân

.....

Thôi thôi thiếp đã phụ chàng từ đây!”

Sau khi trao duyên cho Thúy Vân, Kiều âm thầm nhắn nhủ đến Kim Trọng: nàng đã phụ tình chàng từ đây. Đó không chỉ là câu nói đau xót khi phải chia tay người yêu khi tình cảm vẫn còn mặn nồng sâu sắc mà còn là suy tư về cuộc sống tăm tối phía trước đang chờ đón Kiều.

Tơ duyên của Kiều và Kim chỉ ngắn ngủi có từng ấy, xin gửi lại chàng mỗi duyên này cho người em là Thúy Vân.

Kiều đã phải thốt lên: “Thôi thôi thiếp đã phụ chàng từ đây!” đây vừa là lời xin lỗi Kiều gửi đến Kim, vừa là lời oán trách vì phận mình sao bạc bẽo.

=> Kiều không chỉ suy nghĩ về việc cứu cha và em, trao lại mỗi duyên của mình cho Vân mà còn suy nghĩ cho người mình hết lòng yêu thương. Một cô gái nhỏ bé vốn sống bình an nay phải suy tư rất nhiều, không chỉ thế, cuộc sống trôi nổi phía trước của nàng cũng khiến người ta vô cùng đau xót về kiếp hồng nhan bạc phận.

Diễn biến tâm lí của Kiều đi qua nhiều cảm xúc khác nhau, từ nghĩ cách cứu cha và em, trao lại mỗi duyên của mình, đến việc nghĩ cho người mình yêu thương và đến cuộc sống bấp bênh của nàng sau này khiến người ta không khỏi đau xót.

d. Tổng kết

Về nội dung: đoạn trích làm nổi bật suy tư đa chiều cũng như tâm trạng của Thúy Kiều khi trao lại mỗi lương duyên cho người em.

Về nghệ thuật: thể thơ lục bát truyền thống của dân tộc, các câu cảm thán.

3. Kết bài

Đoạn trích giúp ta hiểu hơn về nhân vật Thúy Kiều cũng như hiểu hơn về giá trị nhân đạo trong tác phẩm nổi tiếng của Đại thi hào Nguyễn Du.

Bài làm

Truyện Kiều là một kiệt tác văn học của Đại thi hào Nguyễn Du để lại cho nền văn học Việt Nam. Tác phẩm mang nhiều giá trị nhân đạo khiến độc giả phải suy ngẫm. Một trong những đoạn trích nổi bật lột tả rõ nét nội tâm nhân vật Thúy Kiều chính là đoạn trích “Trao duyên.”

Khi gia đình gặp nạn, để giải cứu cho cha và em trai, Thúy Kiều buộc phải trao lại mỗi duyên của mình cho Thúy Vân:

“Cậy em, em có chịu lời,
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.
Giữa đường đứt gánh tương tư,
Keo loan chấp mối tơ thừa mặc em.
Kể từ khi gặp chàng Kim ,
Khi ngày quạt ước, khi đêm chén thề.
Sự đâu sóng gió bất kỳ,
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai?
Ngày xuân em hãy còn dài,
Xót tình máu mủ, thay lời nước non.
Chị dù thịt nát xương mòn,
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây.”

Thúy Kiều là chị, tuy nhiên khi nhờ vả, muốn nói chuyện với em mình, nàng dùng sự kính trọng, nhã nhặn đối với em.

“Cậy em, em có chịu lời,
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.”

“Cậy, lạy, thưa” là những từ mà người ở vai dưới nói chuyện với người vai trên. Những từ ngữ này thể hiện sự tôn trọng đặc biệt của Kiều dành cho người em gái mà mình nhờ vả. Dù mình ở vai trên nhưng Kiều không dùng sự ra lệnh đối với em. Tuy trong lòng cô nhiều suy nghĩ, trăn trở nhưng vẫn bình tĩnh xử lí, sắp xếp, thu vén chuyện của mình.

Giữa đường đứt gánh tương tư,
Keo loan chấp mối tơ thừa mặc em.

Kể từ khi gặp chàng Kim ,
Khi ngày quạt ước, khi đêm chén thề.
Sự đâu sóng gió bất kỳ,
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai?

Kiều trình bày với em về hoàn cảnh của mình, về mối tình dang dở của mình với chàng Kim và mong em hãy thấu hiểu cho nỗi khổ của mình mà chấp nhận mối tơ thừa của chị. Hai người đã có những hẹn thề gắn bó dài lâu nhưng nay Kiều không giữ lời hứa đó. Bởi lẽ, nàng không thể hoàn thành cả “chữ hiếu” lẫn “chữ tình”; nên “chữ tình” này, xin gửi lại để Vân thay chị thực hiện. Từng lời nói của Kiều là nỗi đau khổ, day dứt mà nàng đang phải trải qua. Nào ai muốn nhìn thấy cha và em trai bị oan trong tù? Nào ai muốn rời bỏ người mình yêu thương khi tình cảm rất mặn nồng? Ta càng thêm thương xót cho nàng Kiều bạc mệnh.

Ngày xuân em hãy còn dài,
Xót tình máu mủ, thay lời nước non.
Chị dù thịt nát xương mòn,
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây.”

Vân còn trẻ, đang trong độ tuổi xuân thì, chàng Kim lại là tài tử hiếm có, nếu Vân thay Kiều đến với Kim Trọng thì nàng Kiều sẽ yên tâm mà ra đi vì dù sao đi chăng nữa Vân với Kiều cũng cùng chung giọt máu. Để cảm kích sự đồng ý của Vân, dù cho Kiều có “thịt nát xương mòn” nơi đất khách quê người nàng cũng yên tâm mà ra đi, không còn suy tư trăn trở.

Đoạn thơ gây ám ảnh người đọc bởi nó làm hiện ra trước mắt chúng ta một bức tranh như thực về nàng Kiều trọng tình, trọng nghĩa, ta phần nào hiểu thêm, đồng cảm, thương xót cho số phận một cô gái “hồng nhan bạc mệnh.”

Những câu thơ tiếp theo là lời dặn dò của Kiều với Vân sau khi trao em mối duyên của mình:

Chiếc thoa với bức tờ mây
Duyên này thì giữ, vật này của chung.
Dù em nên vợ nên chồng,
Xót người mệnh bạc ắt lòng chẳng quên!
Mất người còn chút của tin,
Phím đàn với mảnh hương nguyên ngày xưa.
Mai sau dù có bao giờ,
Đốt lò hương ấy, so tơ phím này.
Trông ra ngọn cỏ gió cây,
Thấy hiu hiu gió, thì hay chị về.
Hồn còn mang nặng lời thề,
Nát thân bồ liễu đền nghì trúc mai.
Dạ đài cách mặt, khuất lời,
Rảy xin chén nước cho người thác oan.
Bây giờ trâm gãy bình tan,
Kể làm sao xiết muôn vàn ái ân!

Sau khi Vân đồng ý nhận mối duyên của mình, Kiều mang trao lại em những kỉ vật của mình với chàng Kim. Kiều sẽ thực sự ghi nhớ ơn nghĩa nếu Vân và Kim Trọng nên duyên vợ chồng. Thật đau đớn và xót xa khi người mình yêu nên duyên cùng chính em gái mình, ấy thế mà, với Kiều, đây lại là một ơn nghĩa mà Vân làm cho cô khiến cô ghi nhớ mãi.

Tuy rằng, Kiều sẽ phải ra đi, nhưng dù còn sống hay khi không còn trên đời nữa, cô vẫn luôn hướng về nhà, về nơi có cha mẹ, có các em và có chàng Kim. Người con gái ấy đã nghĩ đến trường hợp xấu nhất khi cô chỉ còn là “linh hồn mang nặng lời thề” trở về nhà, cô dặn Vân hãy rảy xin cho cô chén nước để linh hồn cô được siêu thoát. Đến đây, nỗi xót xa của nàng Kiều dường như bị đẩy lên một cao trào mới. Những suy tư ngổn ngang đè nặng lên vai một cô gái vốn có cuộc sống thanh bình. Duyên gãy, phải đi xa gia đình, bán thân thành một người rẻ mặt làm Kiều không tránh nổi chua xót.

“Kê làm sao xiết muôn vàn ái ân!”

Câu nói thốt lên trong sự cay đắng, nghiệt ngã của số phận. Bao nhiêu kỉ niệm đẹp giữa hai người giờ đây chỉ còn là kí ức. Từng kỉ niệm ấy Kiều sẽ mãi lưu giữ bên mình. Đó cũng là sự hụt hẫng, tiếc nuối về một thời yêu nhau say đắm của hai người. Đến đây, người đọc không khỏi tiếc nuối: tiếc nuối cho số phận của Kiều, tiếc nuối cho mối duyên của hai người cũng như tiếc nuối về kỉ niệm mà họ đã từng có với nhau.

Trăm nghìn gửi lạy tình quân

Tơ duyên ngắn ngủi có ngần ấy thôi.

Phận sao phận bạc như vôi?

Đã đành nước chảy hoa trôi lỡ làng.

Ôi Kim Lang! Hỡi Kim lang!

Thôi thôi thiếp đã phụ chàng từ đây!

Những việc Kiều làm khiến người khác phải thương xót. Tuy nhiên, với nàng, đó lại là những lỗi lầm nàng gây ra cho người nàng thương yêu. Nàng gửi đến chàng Kim trăm nghìn cái lạy để mong chàng tha thứ vì mình đã không giữ đúng lời hứa cùng chàng nên duyên vợ chồng. Tơ duyên của hai người có lẽ chỉ đến được đây thôi, từ nay Vân sẽ thay Kiều yêu thương, chăm sóc cho chàng. “Ôi Kim Lang!

Hỡi Kim Lang!” câu nói Kiều thốt ra như một lời xin lỗi, tiễn biệt mà nàng gửi đến Kim Trọng. Từ nay, Kiều phải đi về nơi khác, phải phụ tình cảm mà Kim dành cho mình từ đây. Có thể Kim Trọng sẽ thất vọng, sẽ đau khổ khi nàng ra đi nhưng nàng không thể làm khác được.

Từng câu thơ là sự đau khổ, bất hạnh của nàng Kiều, nhưng chính những điều này khiến ta nể phục, yêu thương cô Kiều vì cô không chỉ là người sống tình nghĩa mà còn là người có suy nghĩ sâu sắc, luôn quan tâm, lo lắng cho người khác trước khi lo cho bản thân mình.

Điểm nổi bật làm nên thành công vang dội của tác phẩm đó chính là thể thơ lục bát dân gian của dân tộc. Đoạn trích sử dụng những câu cảm thán đã khắc họa thành công tâm trạng, nỗi lòng của Thúy Kiều khi trao mối duyên của mình cho Thúy Vân.

Đoạn trích nói riêng và tác phẩm nói chung đã góp một phần không nhỏ vào việc làm đa dạng nền văn hóa dân tộc. Nhiều năm tháng qua đi nhưng đoạn trích “Trao duyên” cùng tác phẩm Truyện Kiều vẫn giữ nguyên giá trị ban đầu của nó và để lại nhiều ấn tượng sâu sắc trong lòng bạn đọc.

Mời các bạn tham khảo thêm các bài viết dưới đây của chúng tôi:

- ✓ [Phân tích 12 câu thơ đầu trong đoạn trích Trao duyên của Nguyễn Du](#)
- ✓ [Cảm nhận 8 câu cuối bài Trao duyên của Nguyễn Du](#)
- ✓ [Mở bài Trao duyên](#)
- ✓ [Đề kiểm tra 15 phút bài Trao duyên](#)

Thư viện Đề thi - Trắc nghiệm - Tài liệu học tập miễn phí

vndoc